



Παρίσι, 10 Σεπτεμβρίου 1922.

Άγαπημένη Μισελίν,  
Ειφρόνησε επί τέλους ο

Θεός κι' από μεθαύριο θα κρατήσω εύλαβικά στα άδραμά μου χέρια τις τύχες της ζωής σου. Αυτό όμως θα γίνει, αν μόνη σου δες την κρίσιμη στιγμή της τελειωτικής συγκαταθέσεώς σου, το θέλησής με την ίδια θέμη που την θέλησες ίσαμε τώρα, αγαπημένη μου Μισελίν.

Λέω μεγάλο λόγο, Είνε τρομαχτική, βαρεία, ή εδύνη που βαρύνει τώρα τους αδύναμους, ανθρώπινους όμους μου. Ίσως θάβανα καλύτερα να σώσιονα. Μά διψάω να μιλήσω. Ν' αφήσω την ψυχή μου να φλαρφή, χαρούμενη και ξέννοιαστη, ξεχνώντας ανακουριστικά την άπειρατη χαρά της.

Γι' αυτό σου γράφω τις λίγες αυτές γραμμές, πριν νάρθη ακόμα ή μεγάλη και λαχταρισμένη ώρα, που θα σε πω γυναίκα μου. Θέλω να σου μιλήσω, για βστατη φορά, όρχίζοντάς σε στην αγάπη μας, ν' άκούσης, με προσοχή ξεχωριστή, τα τελευταία λόγια μου και της πείρας μου τις συστάσεις, Λουπόν :

Σε θέλω πάντα, μα πάντα, άδύναμη και φοβιτούρα!

Γιατί τότε, μονάχα τότε, όταν καταλαβαίνεις μέσα σου μοναξιά κι' άδυναμία, τότε θα σκέπτεσαι συχνά—πανά έμένα!

Και θάνα ή σωτηρία σου στις τρικυμίες της ζωής ή σκέψη σου αυτή. Θα λές :

—Μά ποιός ο λόγος να φοβούμαι έτσι; Γιατί να με τρομάζουν του βίου ή φοιητούδες; Άφού με παριστέκει κάποιος, που είνε το πάν για μένα; Κουράγιο, μικρούλα Μισελίν. Κουράγιο, μικρούλη εαυτέ μου. Πλάι σου βρίσκεται ο Μπερνάρ. Ο άνδρας σου. Το στήριμά σου!

Και θάχης δίχρη, Μισελίν. Θα σκέπτεσαι ακόμα:

—Θάχω την αγάπη του συζύγου μου, του άφοιωμένου μου Μπερνάρ. Έχει βέβαια σάν άνδρας κι' αυτός τα έλαττώματά του. Λίγα... Πολλά... Πάμπολλα, μα την άλήθεια. Και τα ξέρω όλα. Ναι. Με δαμώνουν πολλές φορές τα έλαττώματα και ή παραξενιές του. Μα... Για στάσου όμως; Έχει, θάχης και προτερήματα άσφαλώς, ο καθήμενος μου ο άνδρούλης. Πόσα; Ποιά; Δεν ξέρω ακόμα, μα θάχης άσφαλώς. Άργότερα που θα γενούμαστε μαζί τις χάρες και τις πύρες της ζωής, θα μου δοθή ή εικαρία κι' ο καιρός να τί ζυγίσω ψύχραμα, ξεχωρίζοντάς τα ένα—ένα.

Και θάχης δίχρη, Μισελίν. Το μέλλον βρίσκεται μπροστά μας, τα νεύατα μας λουλουδίζουν κι' άργότερα θύ σου άρέση—σάν όλες τις γυναίκες— να βρίσκει ξεχωφρενικές τις σκέψεις μου και σκάρες τις ένεργειές μου. Ως τότε όμως θάμαστε σφιχτά δεμένοι πειά από λογής—λογής δεσμούς κι' ή γκρίνια σου θα νοστιμίζουν την αναπόφρευτη μονοτονία, που θα ξεφυτρώνει πότε—πότε στην οικογενειακή φωλιά μας. Θα σκέπτεσαι ακόμα :

—Πρός το παρόν, άς βασιστώ στον άνδρα, που διάλεξα μονάχη μου για στήριχο της ζωής μου. Τι είμαι εγώ, στί κάποι—κάποι της γραφής; Μία μικρούλα ταπεινή, σαστισμένη μπρός στί πολυσύγχαστο και πολυπόροδο στανουδρόνι της κοινωνίας. Πώς να τά βγάλω πέρα μονάχη μου; Πώς να τό διαβώ δίχως προστάτη και να πατήσω πόδι οίγουρο στην άπέναντι πλευρά; Άς βάλω μ' έμπιστοσύνη τό κοικιλίστικο, λεπτό μου χέρι, στί γερό και σταθερό δικό του. Άς σηκώσω περιήφανα και ψηλά τό μικρό μου κεφαλάκι, γέροντάς το ανάλαφρα στον σπιθαρό του ώμο. Και καρφώνοντας σής ζωής τά περσοφώμα ξέννοιαστη, άτρομη κι' εδύνησιμένη... «Με παριστέκει ο άνδρας μου», θα λέω, «άς σκουπίσω τον ιδρώτα εγώ»...

Και θάχης δίχρη, Μισελίν, όπως είχαν δίχρη όλες ή γυναίκες που έκαναν τό ίδιο και τις όποιες θα μιμηθής κι' έσύ τώρα. Όπως ακόμα θάχουν δίχρη όλες, όσες πρόκειται να μιμηθούν έσένα.

Άκουσε όμως τώρα και κάτι άλλο :

ΤΟΥ PIERRE BENOIT

Έγραφα στί Λουσιέν 'Υβελό, ν' αποτραβηχτή πειά άπ' τό δρόμο σου. Μή βάζεις τις φωνές! Ήταν καιρός να γίνει αυτό τό πράγμα.

Δέν ήταν εύκολο καθόλου να τό κάνω. Ομολογώ πως έστρεψαν τά δάκτυλά μου. Ξανάγραφα και ξανάσκησα πολλές φορές τό γράμμα μου, πριν να τό ρίξω στί Ταχυδρομείο. Έννοιωθα κατάκαρδα τό χτύπημα που θα κεραίνονε βαρεία τόν άτιχο έξέκρινό νέο.

Κι' όμως ήταν άναγκη! Αίμορροούσε πονεμένα ή άίσθηματική πληγή του νέου. Και θάχινε τ' όλόθερο της αμία πάντα. Έπερε να μπό στή μέση. Να ξεματίσω με χέρι χειροφύγου άπολαγνο τη σπαραγμένη

άορα, βοηθώντας την έπούλοσί της. Και... Άποφάσισα να το γράψω. Να τον τραβήξω από κοντά σου και να τον ρίξω άστοργα—μα κατά βάθος στοργικά— στής λημονιάς τό πέλαγος. Να τον τραβήξω άπ' τό πλάι σου.

Κινδύνευες, Μισελίν γλυκειά μου. Πιστεμέ με, Κινδύνευες να τον προτιμήσης από μένα! Είμαι βέβαιος πως με λατρεύεις. Ήμιον και είμαι βέβαιος πως μ' αγαπάς. Μά λίγο ν' άργούσα ακόμα, θα σε χαϊνόκωνε ο οίκτος.

Ο οίκτος!... Ναι, ο οίκτος που είνε πώ δυνατός άπ' την αγάπη, σάν φολημός για καλά στί στήθη της γυναίκας. Έτσι τον έννοιωθα από καιρό τον οίκτο σου για τό Λουσιέν, να μεγαλώνη και να θεριεύη και να θρονιάζεται τρομαχτικός στην άνοκάθηρη κι' άγνή ψυχή σου.

Σ' αγαπούσε και σ' αγαπαίει τρελλά ο έφημος έξέκρινό νέος. Ήσων και είσαι τό ειδικό του. Ή θεά του. Ή μοναχή αγάπη του. Άνόνη στή θωριά σου, Σύννευ σάν σ' άνταρνούει. Και πάντα του άμύλητος μπροστά σου, φλυαρούσε μολαταύτα στον μουσικό καθύ του, άρνώντας έλεύθερα τά μάτια του να σου τον άποκαλύπτουν.

Και σύ; Έσύ, Μισελίν μου αγαπημένη, ήσουν δική μου πάντα. Μόχες από καιρό χαρίζει την καρδιά σου. Μά λιπόσων, ως της ψυχούλας σου τά τριόβαθα, τον άμιορο έσοτημένο. Σε χούφτε ο οίκτος, ένας άπειρατος και πανίσχυρος οίκτος, για τά φαρμάκια και τά βάσανά του. Για τη σπαραγμένη από άτιχη αγάπη και πονεμένη καρδιά του νέου.

Καταρανούσες στον κατηφορο που σ' έσοερε ή αγάπη και συμπνεστική καρδοβία σου. Και χάριες έλλίδες στον άτιχο έξέκρινό νεανικό της Άγάθης. Τι τούτες; Μά :

—Ίσως... Έάν... Δεν ξέρω... Στί μέλλον... Μπορεί να σ' αγαπήσω... Δεν είνε βέβαιος κανένας... Μπορεί και να γελιέμαι στί ασθημάτά μου... Μην απελτίξουσα, Λουσιέν... κτλ. κτλ.

Και κάτι τέτοια, Μισελίν, Τρομάξα σάν τάμαθα. Ήμιον οίγουρος για την αγάπη σου, μα δυοπιστούσα στί μαλωό και σλαυγκικό σου χαρκατήρα.

Καλύτερα, αγαπημένη μου, να μη γνώριζες ποτέ σου του γάμου τις χαρές, παρά να τίς γενήθης στί κλάι ενός άνθρώπου, άνήμπορου να σου έπαληθή σάν άνδρας από την πρότη σας συνάντηση.

Μη μου χαμογέλας ειρωνικά, μικρή μου έγωίστρια. Άκουσε τη φωνή της πείρας μου και πίστεψε, όπως κάνεις πάντα, την ελικρινεία της γνώμης μου άπέναντί σου. Είνε σωστό αυτό που λέω :

Είχαμε γάμους άτιχους συχνά, άν και σφιχτήθηκαν σε έρωτα πολλών έτών, φλογερό κι' άκαταγώμιστο.

Είχαμε γάμους άτιχους συχνά, άν και τους θεμελίωσαν γερά ο έπλος των προξενητάδων και ή άνεισι ή οικονομική.

Είχαμε γάμους άτιχους, μαύρους, σάν κόπιοι φοιητούς, γιατί βασίστηκαν στον οίκτο. Κι' όταν ή κοινή συμβίσιος κι' ή έννοιες, ή χιλίες—δυό σποσοφές της άγρίας βισπάλης ξέννοιασαν σάν άτιχο χηλοκομιασμένο τη γοησία της βισπιάς, τότε αυτός που θισπά στριζε, έπλασε κικά για την άνώφελη και άμιαλή χειρονομία του... και κείνος που δέχτηκε τη θισπία, την ξεχάσε όλότελα μπροστά στί καθημερινό μαρτύριο μιάς μισοσκλάβοτης, γκρινιάρης ζωής.

Ποτέ μας, όμως, χί λίγες φορές σποτέ μεις, δεν άντιπρούσαμε δυοτυμοζωμένους γάμους, όταν βασιστήκαν στην άμιοβαία έκτίμησι των συζύγων πρώτα, την ήρεμη και γαλήνια οικογενειακή αγάπη έπειτα, και... τέλος... στή: Πρώσες, Μισελίν :

Στήν άνάμχη με κάποι φάβο—άόριστον, μακρινόν, χαμένον στί τριόβαθα της ψυχής— αγάπη κι' έκτίμησι της γυναίκας για τον άνδρα της!

Πρώσες, Μισελίν. Άγάλα με πάντα, όπως κι' όσο σ' αγαπώ εγώ. Έκτίμησέ με πάντα, όπως κι' όσο σ' έκτιμώ. Και πάντα σου να με σέβασαι!

Ναι... Τόν φόβο, για τον όποιο σου μιλούσα παραπάνω, θα σου τον πώ «σεβασμός». Δεν θέλω να ψυχράνω τον εδύλογο έγωισμό σου, μικρούλα μου αγαπημένη. Και λέω τό «φόβο», βαρτίζοντάς τον σε



ΚΑ'

— Σου φέρνω μήνυμα απ' τὸ λαὸ τῆς Κορίνθου καὶ τοὺς Πρωτάνεις, συνέχισε ὁ ἀπεσταλμένος. Οἱ Κορίνθιοι μοὶ ἀνέθεσαν νὰ σοὺ πῶ, ὅτι πενθοῦσι γιὰ τὴν ἀπουσία σου. Οἱ Πρωτάνεις σὲ παρακαλοῦνε ἐπίσης νὰ ξαναγυρίσῃς πάλι στὴν πόλι πὸν σ' ἀγάπησε καὶ σὲ περιέβαλε μὲ τόσες τιμές, στὴν ἀγαπημένη σου Κόρινθο. Μοὺ ἔδωσαν μάλιστα καὶ αὐτὸ τὸ γραπτὸ μήνυμα γιὰ σένα...



Η ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΛΑΪΔΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Κι' ὁ Εὐδάμης ἔβγαλε ἀπὸ τὴ βελθήρη του ἕνα πάπυρο τυλιγμένο σὲ ρόλο καὶ τὸν ἔδωσε στὴν Ἀρίστυπτι γιὰ νὰ τὸν διαβάσῃ.

Ἦταν ἕνα γράμμα ἀπὸ τοὺς Πρωτάνεις τῆς Κορίνθου, οἱ ὁποῖοι τὴν παρακαλοῦσαν νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν πόλι τους, μὲ τὴν ὑπόσχεσι ὅτι καὶ τὸ μέλλον θὰ τὴν περιβάλλει μὲ τὴς τιμὲς καὶ μὲ τὴν ἀγάτῃ πὸν τῆς εἶχαν δεῖξῃ καὶ στὰ περασμένα χρόνια.

Ἀάρινα βοήθησαν τὰ μάτια τῆς Λαΐδος γιὰ τὴν ἐπίσημη αὐτὴ ἐκδήλωση τῆς ἀγάτῃς τῶν Κορινθίων.

— Ἡ σκέψεις μου, εἰπε σὲ λίγο, πετοῦν πάντοτε στὴν ἀγατῃ μου Κόρινθο. Μὰ, ὅπως ξέρουν καὶ οἱ φίλοι μου ἀπὸ δῶ, δὲν μπορῶ νὰ φύγω πάλι ἀπὸ τὴν Ἀμβρακία. Ξαναγύρισε λοιπὸν, καλὲ μου Εὐδάμαντα, στὴν Κόρινθο καὶ εἰπὲ στους Πρωτάνεις καὶ στοὺς φίλους καὶ ὅλους μου θὰ πετῶ πάντα στὴν πόλι τους, ὅπου ἐγνώρισα τόσες εὐτυχίες. Ἀλλοίμονο, δὲν μπορῶ, εἰπὲ τους, νὰ φύγω πάλι ἀπὸ δῶ. Ἡ θέσις μου εἶνε κοντὰ στοὺς πόδες μου, τὸ στρατηγὸν Λεοντίδη.

— Οὐτ' ἐγὼ θὰ φύγω τότε γιὰ τὴν Κόρινθο. Θὰ μείνω στὴν Ἀμβρακία, εἰπε μ' ἀπόφρασι ὁ ἀπεσταλμένος τῶν Κορινθίων.

— Καὶ γιατί; ρώτησε μ' ἐκπληξι ἡ Λαΐς.

— Γιὰ δυὸ λόγους, ἀποκρίθηκε ὁ Εὐδάμης. Πρῶτα γιατί ὑποσχέθηκα πὸν λαὸ τῆς Κορίνθου, ὅτι δὲν θὰ ξαναγύριζα ἐκεῖ χωρὶς τὴ Λαΐδα καὶ δευτέρου γιατί ἔχω ὀραστεῖ ἰσωνία εὐγνωμοσύνη σὲ σένα. Ἡ ζωὴ μου εἶνε δική σου καὶ ἡ θέσις μου σὲ ἐξῆς εἶνε κοντὰ σου.

— Τότε μείνε σὸν σπῆ μου, τοῦ εἶπε μὲ συμπάθεια ἡ Λαΐς. Κι' ὅταν γυρίσει ὁ σύζυγός μου θὰ τοῦ πῆς καὶ ἐσὺ, ὅπως καὶ οἱ φίλοι μου ἀπὸ δῶ, γιὰ ποῖο λόγο ἤθεες στὴν Ἀμβρακία. Κι' ἂν ὁ Λεοντίδης θελήσῃ, θὰ ρθῶμε νὰ ἐγκατασταθῶμε στὴν Κόρινθο.

Ἔτσι ἔβαινε ὁ Εὐδάμης στὴν Ἀμβρακία, περιμένοντας τὸ γυρισμὸ τοῦ στρατηγοῦ Λεοντίδη.

Ἀλλὰ ἡ Μοῖρα εἶχε κανονίσει τὰ πράγματα ἔτσι, ὥστε νὰ ἐκνοσηθῶν ὁ πόθος ὧλων, καὶ τῆς Λαΐδος καὶ τοῦ Ἀρίστυπτου καὶ τοῦ Εὐδάμαντος καὶ τῶν Κορινθίων.

Ἐίχαν περάσει ἀρετὲς ἡμέρες ἀπὸ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Εὐδάμαντος, ὅταν ἕνα βράδι, ἐνῶ ἡ Λαΐς δεινούσε μὲ τοὺς τρεῖς ξένους της καὶ μ' ἄλλους καλεσμένους, ἔφτασε σπῆτις τῆς ἕνας ἀξιοματῆς Ἀμβρακιώτης, τὴ χαρῆτες λέγοντας ὅτι ἔρχεται ἀπ' τὸ στρατόπεδο τοῦ στρατηγοῦ Λεοντίδη καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα πάπυρο. Ἡ Λαΐς τὸν ξεδίπλωσε γρήγορα—γρήγορα καὶ ἀνήσυχτα, μὰ μόλις τὸν διάβασε, ἕνα ξεσηκωτὸν ἀπαρχαζοῦν ἔφευγε ἀπ' τὰ πόδια της. Πέταξε τὸ στέφανο μὲ τὰ λουλούδια πὸν φοροῦσε σὲ κεφάλι της, διάταξε νὰ τῆς φέρουν ἕνα πένθιμο πέπλο καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ δυνατὰ.

Οἱ φίλοι της σηκώθηκαν ἀμέσως ὄρθοι καὶ τρέξανε γειάτοι ἀνοηχία κοντὰ της.

— Ἀγατῃ Λαΐς, τί σοὺ συμβαίνει; ρώτησε ὁ Ἀρίστυπτος.

— Ὁ θάνατός μου, ἀπάντησε ἡ Λαΐς, ὅπως καὶ οἱ φίλοι μου ἀπὸ δῶ, γιὰ ποῖο λόγο ἤθεες στὴν Ἀμβρακία. Κι' ἂν ὁ Λεοντίδης θελήσῃ, θὰ ρθῶμε νὰ ἐγκατασταθῶμε στὴν Κόρινθο.

Ἄντιο, ἀγατῃ μου. Σκέψου καλά τὰ ὅσα γράφω, πρὶν πῆς μετὰ τὸν ὀριστικὰ, μὴδὲ σὲν πατῆ, τὸ βσταπο καὶ μοιραῖο «Ναῖ». Ὡς τότε μὲνω, ὁ Μπερνάρ σου...»

Μὰ ἡ Λαΐς δὲν εἶχε τὴ δύναμι οὔτε νὰ μιλήσῃ. Ἔδωσε τὸν πάπυρο σὸν φιλόσοφο καὶ μῆθύρισε μὲ φωνὴ στυσιμένη: — Διάβασε...

Ὁ Ἀρίστυπτος καὶ ὁ Κλέων πῆσαν τὸν πάπυρο καὶ εἶδαν ὅτι ἦταν ἕνα γράμμα τοῦ ὑπασισταῦ τοῦ Λεοντίδη προοριζόμενο γιὰ τὴ Λαΐδα καὶ τοὺς ἄρχοντες τῆς Ἀμβρακίας. Τὸ γράμμα αὐτὸ ἀρχίζει ὡς ἑξῆς:

«Ἐπει' ἀπὸ μιὰ μάχη σκληρῇ καὶ φονικῇ, νικήσαμε τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ τοὺς ἐτρέψαμε εἰς φυγῇ. Τὰ στρατεύματά μας κερδίσανε μιὰ λαμπρῇ νίκη. Μὰ στὴν ἀκμῇ τῆς εὐθυθείας, ὁ στρατηγὸς Λεοντίδης χτυπήθηκε ἀπὸ ἕνα βέλος ἐχθρικό σὸν στόχος καὶ ἔπεσε ἐνόδωξο στοὺς πόδες τῆς τιμῆς...»

Ὅλοι οἱ συνδαιτημόνες βυθίστηκαν τότε σ' ἀπερίγραπτη λύπη. Μερικοὶ ἔτρεξαν ὡστόσο νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς ἄρχοντες τῆς Ἀμβρακίας γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀρχιστρατηγοῦ καὶ οἱ πὸν στενοὶ φίλοι τοῦ Λεοντίδη ἀναχώρησαν ἀμέσως γιὰ τὸ στρατόπεδο, γιὰ νὰ παραλάβουν τὴν τέφρα τοῦ νεκροῦ στρατηγοῦ καὶ νὰ τὴν μεταφέρουν στὴν πόλι.

Ἡ τεφροδόχος, ἡ περιέχωσα ὅτι ἀπέμεινε ἀπὸ τὸ γενναῖο Ἀμβρακιώτη στρατηγὸν, μετεφέρθη στὴν πόλι τὴν ἐπομένη. Οἱ ἄρχοντες τῆς πόλεως καὶ πλῆθη λαοῦ ἐπερίμεναν στὴ μεγάλη πύλη τῆς πόλεως.

Ἡ κατάθεσις τῆς τεφροδόχου σὸν μεγαλοκρεπὲς μνημεῖο, τὸ ὁποῖο χτίστηκε ἐπὶ τούτῳ στὴν κορυφῇ ἑνὸς λόφου, εἶνε μὲ μεγάλη πομπή.

Ἐκτὸς τῶν ἄρχόντων, τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ, ἀκολουθοῦσαν τὴν πένθημι πομπῇ ἑκατὸ παρθένας, κρατώντας στεφάνια ἀπὸ νοστὰ ἀνήθι καὶ ἀπὸ ἕνα κινταρισόκλαδο. Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν παρθένων αὐτῶν βρισκόταν ἡ χήρα τοῦ νεκροῦ — ἡ Λαΐς — σκεπασμένη ἀπὸ πάνω ὡς κάτω μ' ἕνα πέπλο μαύρο, κατὰστρωτο ἀπὸ μερσομοικτικὲς ἀσημένιες πούλιες.

Μετὰ τὴν κατάθεσι τῆς τεφροδόχου σὸν μνημεῖο, ἡ Λαΐς γονάτισε μπρὸς σ' αὐτὸ καὶ προσευχήθηκε.

Κατόπιν γύρισε σὸν σπῆτις, ὅπου σίμωνα μὲ τὴν ἀρχαία συνήθεια τῶν Ἀμβρακιωτῶν, κλειστὸς ὀλομόναχῃ σὸν διαμέρισμά της ἐπὶ δέκα ἡμέρες, σὸν διάστημα τῶν ὁποίων δὲν ἐδέχτηκε κανένα ἀπολόγιστο.



Τὸ πρωὶ τῆς ἐνδεκάτης ἡμέρας, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες πῆγε σὸν μέγαρο τοῦ Λεοντίδη, ἀνέβηκε σὸν διαμέρισμα ὅπου βρισκόταν ἡ Λαΐς καὶ τῆς εἶπε:

— Χήρα τοῦ στρατηγοῦ Λεοντίδη, εἰσ' εὐέλθερη!

Λίγο κατόπιν ἐπισκέφθηκαν τὴ Λαΐδα ὁ Ἀρίστυπτος, ὁ Κλέων καὶ ὁ Εὐδάμης.

Τὴ βοήθησαν βυθισμένη στὴ λύπη της καὶ προσπάθησαν, μὲ κάθε τρόπο, νὰ τὴν παρηγορήσουν.

Τῆς ἐπρότειναν κατόπιν νὰ δεχθῇ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν Κόρινθο, ἐφ' ὅσον τίποτε πάλι δὲν τὴν κρατοῦσε στὴν Ἀμβρακία.

— Ἀγατῃ μου φίλοι, τοὺς ἀπάντησε ἡ Λαΐς, ὁ θάνατος τοῦ στρατηγοῦ Λεοντίδη ἦταν μεγάλο δυσπρόγραμμα γιὰ μένα. Ὁ Λεοντίδης μ' ἔκανε νὰ γνωρίσω τὴ ζωὴ ἀπὸ μιὰ ὄμῃ πὸν δὲν τὴν ἤξερα. Μ' ἔκανε νὰ γνωρίσω τὴ χαρὰ τῆς οἰκογενειακῆς καὶ τῆς τιμῆς γυναικός. Ὅλοι εἶχανε ξεχάσει τὴν ἑταῖρα Λαΐδα καὶ τιμοῦσαν τὴ σὺζυγο τοῦ στρατηγοῦ. Τώρα, ὁ δεσμός πὸν μὲ συνέδεε μὲ τὸν ἀνθρώπο ἐκείνου ἔσπασε καὶ ἡ προστασία του μούβλεπε γιὰ πάντα. Τὶ θέλετε νὰ κάνω;

— Νὰ ξαναγυρίσῃς στὴν Κόρινθο, τῆς εἶπαν καὶ οἱ τρεῖς.

— Ὅταν λέρητε ἡ δούξ, πρόσθεσε ὁ Ἀρίστυπτος, λέρητε μαζί της καὶ ὁ κισὸς ποῦξε πιστὰ πᾶνω σὸν χορμὸ της. Σὲ συμβουλεύω νὰ φύγῃς ἀπ' τὴν Ἀμβρακία, Λαΐς. Ἐδῶ σ' ἐπαμύσωνε, ἐπειδὴ ἦσουν ἡ γυναῖκα πὸν Λεοντίδη. Τώρα πὸν ἔλειπε ἐκείνος, θὰ σὲ ξεχάσουν ὅλοι καὶ θὰ ζήσης στὴν ἀρήνεια. Στὴν Κόρινθο σ' ἀγαποῦν καὶ σὲ τιμοῦν ὡς Λαΐδα. Ἐκεῖ λοιπὸν εἶνε ἡ θέσις σου.

— Μὴν ἔρχεσαι, εἶπε ὁ Εὐδάμης, ὅτι βρίζομαι' ἐδῶ, ἀπεσταλμένος ἀπ' τοὺς Πρωτάνεις καὶ ἀπὸ τὸ λαὸ τῆς Κορίνθου, γιὰ νὰ σὲ παρακαλέσω ἐκ μέρους τῶν νὰ ρθῆς νὰ ξαναεγκατασταθῆς ἐκεῖ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.